Konkurs Przedmiotowy z Geografii

dla uczniów szkół podstawowych województwa kujawsko – pomorskiego

Etap rejonowy – 29 listopada 2024 r.

Kod ucznia: _____

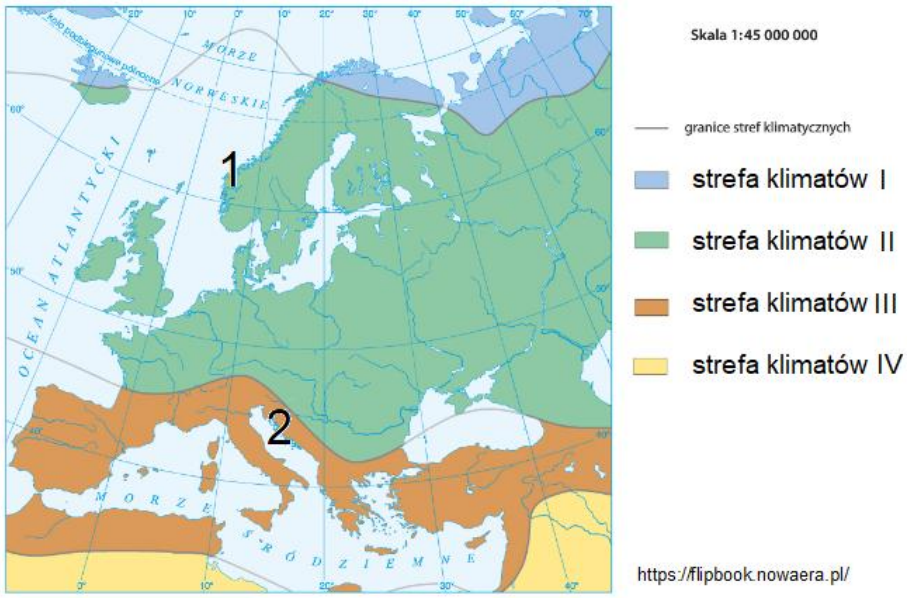
Instrukcja dla ucznia

Zanim przystąpisz do rozwiązywania testu, przeczytaj poniższą instrukcję.

1. Wpisz w wyznaczonym miejscu powyżej swój kod ustalony przez Komisję Konkursową. Nie wpisuj swojego imienia i nazwiska.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy twój zestaw jest kompletny. Niniejszy arkusz testowy zawiera **10 stron i składa się z 25 zadań**. Jeżeli zauważysz jakiekolwiek braki lub błędy w druku zgłoś ten fakt szkolnej komisji konkursowej.
3. Przeczytaj uważnie i ze zrozumieniem polecenia zadań.
4. Odpowiedzi zapisuj długopisem z czarnym lub niebieskim tuszem.
5. Dbaj o czytelność pisma.
6. Nie używaj korektora. Jeżeli się pomylisz, błędną odpowiedź otocz kółkiem i ponownie udziel poprawnej odpowiedzi. Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały wpisane zgodnie z poleceniem i umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym.
7. W trakcie konkursu obowiązuje zakaz korzystania z urządzeń telekomunikacyjnych.
8. Całkowity czas na wykonanie testu wynosi **60 minut. Po zapoznaniu się z instrukcją zostanie podany faktyczny czas rozpoczęcia i zakończenia pracy z arkuszem.**
9. Przy każdym zadaniu podano liczbę punktów, którą można uzyskać.

Zadanie 1. (0 – 8 p.)

Na mapie stref klimatycznych cyframi 1 - 2 oznaczono wybrane typy wybrzeży.

A – Oceń poniższe informacje. Wybierz prawda lub fałsz.

Na obszarze Europy występują cztery strefy klimatyczne.	Prawda	Fałsz
Krym i Kreta znajdują się w tej samej strefie klimatycznej.	Prawda	Fałsz
Nizina Nadkaspijska leży w strefie klimatów umiarkowanych.	Prawda	Fałsz
Pireneje leżą w zasięgu strefy klimatów podzwrotnikowych.	Prawda	Fałsz

B – Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A albo B i jej uzasadnienie 1 albo 2.

Bałtyk jest morzem

A	ciepłym,	ponieważ leży	1	w północnej części strefy umiarkowanej.
B	chłodnym,		2	w niskich szerokościach geograficznych.

C – Wybierz odpowiedzi.

- Cyfrą 1 oznaczono wybrzeże, które powstało wskutek:

  A – zatopienia U-kształtnych, głębokich dolin polodowcowych,
  B – częściowego zalania pagórkowatych terenów polodowcowych,
  C – zatopienia dolin górskich o przebiegu równoległym do linii brzegowej,
  D – zatopienia dolin rzecznych o przebiegu prostopadłym do linii brzegowej.

- Cyfrą 2 oznaczono wybrzeże:

  A – fiordowe, B – dalmatyńskie, C – szkierowe, D – riasowe.

Zadanie 2. (0 – 3 p.)

Do każdego opisu przyporządkuj nazwę morza.

Opis	Nazwa morza
To morze znajduje się pomiędzy Płw. Apenińskim i Płw. Bałkańskim.	Adriatyckie / Białe / Czarne / Egejskie / Północne
Wody tego morza oblewają wybrzeża największej wyspy Europy i największego europejskiego półwyspu.	Adriatyckie / Białe / Czarne / Egejskie / Północne
Jest morzem śródlądowym, z sąsiednim akwenem łączy je cieśnina Bosfor.	Adriatyckie / Białe / Czarne / Egejskie / Północne

Zadanie 3. (0 – 4 p.)

Uporządkuj podane strefy roślinne od najdalej wysuniętych na północ Europy do najdalej wysuniętych na południe. Wpisz w kratki, w odpowiedniej kolejności, litery od A do D.

A - step B - tajga C - tundra D - lasy liściaste i mieszane

północ [ ] ----- [ ] ----- [ ] ----- [ ] południe

Zadanie 4. (0 – 3 p.)

Zdjęcie przedstawia jedną z licznych atrakcji kulturowych w Europie Południowej.

Źródło: https://pl.wikipedia.org/

Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A, B lub C i jej uzupełnienie 1, 2 lub 3 oraz a, b lub c.

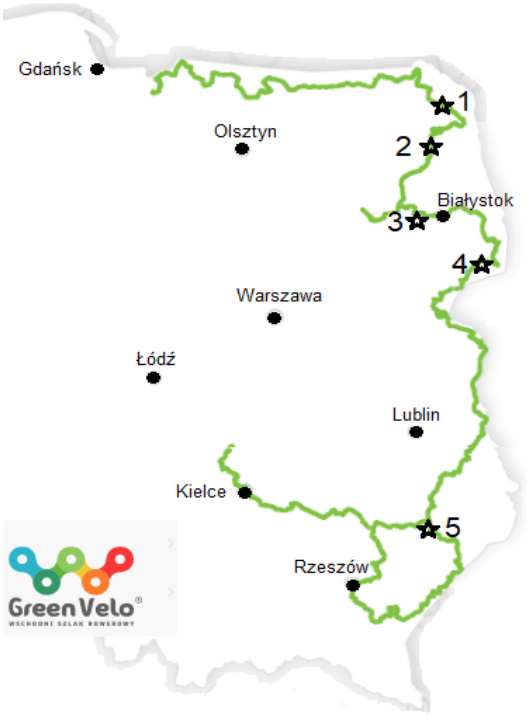
Przedstawiony na zdjęciu zabytek z czasów starożytnych znajduje się w:

A	Atenach	stolicy	1	Grecji,	położonej na	a	Półwyspie Apenińskim.
B	Lizbonie,		2	Portugalii,		b	Półwyspie Bałkańskim.
C	Rzymie,		3	Włoch,		c	Półwyspie Iberyjskim.

Zadanie 5. (0 – 8 p.)

Na mapie zaznaczono przebieg Wschodniego Szlaku Rowerowego Green Velo. Prowadzi on przez obszar pięciu województw i jego trasa przebiega przez pięć parków narodowych oznaczonych na szlaku gwiazdkami i cyframi 1 - 5.

Na podstawie:
https://polskanarowerze.pl/trasy/

A – Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A albo B i jej uzupełnienie 1 albo 2.

Cyfrą 1 oznaczono położenie

A	Poleskiego PN,	w którym szczególnej ochronie podlega fragment	1	Puszczy Augustowskiej.
B	Wigierskiego PN,		2	Puszczy Kampinoskiej.

B – Do każdej atrakcji turystycznej przyporządkuj jeden z pięciu oznaczonych na szlaku parków narodowych.

Spływy kajakowe Czarną Hańczą.	1 / 2 / 3 / 4 / 5
Szumy nad Tanwią (mini-kaskady na rzece).	1 / 2 / 3 / 4 / 5
Spływy tratwami turystycznymi na Biebrzy.	1 / 2 / 3 / 4 / 5

C – Oceń poniższe informacje dotyczące Wschodniego Szlaku Rowerowego Green Velo. Wybierz prawda lub fałsz.

Szlak przebiega przez wszystkie pasy rzeźby terenu Polski.	Prawda	Fałsz
Gdańsk jest stolicą województwa, przez które przebiega szlak.	Prawda	Fałsz
Trasa rowerowa prowadzi przez Roztocze i Góry Świętokrzyskie.	Prawda	Fałsz

Zadanie 6. (0 – 4 p.)

Poniżej podano wybrane atrakcje turystyczne na trasie rowerowej wzdłuż Bałtyku/EV10. Ułóż je wzdłuż trasy przyjmując, że rozpoczyna się ona w Świnoujściu przy granicy z Niemcami, a kończy w Braniewie przy granicy z Rosją. Zaznacz w kratkach kolejne numery atrakcji tyrystycznych.

1 – plaża w Międzyzdrojach
2 – katedra we Fromborku
3 – ruiny kościoła nad klifem w Trzęsaczu
4 – przeprawa promowa u ujścia Wisły

Świnoujście	1 / 2 / 3 / 4	1 / 2 / 3 / 4	1 / 2 / 3 / 4	1 / 2 / 3 / 4	Braniewo

Zadanie 7. (0 – 4 p.)

Dokończ zdania. Wybierz odpowiedzi A albo B i ich uzupełnienie 1 albo 2.

- Wiślana Trasa Rowerowa/EV9 prowadzi między innymi przez tereny położone na

A	Mierzei Wiślanej,	gdzie przeważają krajobrazy	1	rolnicze.
B	Żuławach Wiślanych,		2	leśne.

- Wzgórza morenowe, jeziora i lasy urozmaicają krajobraz na szlakach rowerowych

A	Kaszub,	których rzeźbę ukształtował głównie	1	lądolód.
B	Pienin,		2	lodowiec.

Zadanie 8. (0 – 2 p.)

Uzupełnij zdania. Wybierz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D.

Szlak wokół Tatr umożliwia obserwację krajobrazu wysokogórskiego po polskiej i po **A / B** stronie pasma górskiego. Najwyższym szczytem pasma tatrzańskiego i całych Karpat **C / D**.

A – czeskiej
B – słowackiej
C – są Rysy
D – jest Gerlach

Zadanie 9. (0 – 3 p.)

Do każdego parku narodowego przyporządkuj jeden walor przyrodniczy, który podlega w nim szczególnej ochronie.

Kampinoski PN	klify / jaskinie / labirynty skalne / turnie / wydmy śródlądowe
Ojcowski PN	klify / jaskinie / labirynty skalne / turnie / wydmy śródlądowe
PN Gór Stołowych	klify / jaskinie / labirynty skalne / turnie / wydmy śródlądowe

Zadanie 10. (0 – 4 p.)

~~Skreśl~~ odpowiednią część pogrubionego tekstu tak, aby poniższe zdania opisywały klimat Polski.

Polska położona jest w strefie klimatów umiarkowanych odmiany **chłodnej / ciepłej**. Nasz klimat ma cechy pośrednie między klimatem **morskim / polarnym** Europy Zachodniej, a klimatem kontynentalnym Europy Wschodniej. W Polsce przeważają wiatry z kierunków **zachodnich / wschodnich**, dlatego najczęściej napływają do nas masy powietrza polarnego morskiego. Przynoszą one opady, latem powodują **ochłodzenie / ocieplenie**, a zimą odwilż.

Zadanie 11. (0 – 1 p.)

Wybierz odpowiedź. Najważniejszym czynnikiem kształtującym klimat w Polsce jest:

A – szerokość geograficzna, B – oddziaływanie prądu morskiego,

C – działalność człowieka, D – ukształtowanie powierzchni.

Zadanie 12. (0 – 2 p.)

Do każdego opisu „Starego Miasta" znajdującego się na Liście Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO przyporządkuj nazwę miasta.

1.	Jest wzorcowym przykładem miasta renesansowego, które zachowało pierwotny plan, fortyfikacje oraz liczne budowle.
2.	To historyczne centrum dawnej stolicy Polski posiada największy w Europie średniowieczny rynek.

A - Kraków B - Toruń C - Warszawa D - Zamość

Odpowiedź: 1. - ……, 2. - ……

Zadanie 13. (0 – 3 p.)

Połącz w pary zdjęcia obiektów wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO z nazwami miast i miejscowości, w których one znajdują się.

Źródło: Internet, Wikipedia

A - Malbork B - Powroźnik C - Wrocław

Odpowiedź: 1 - ……. 2 - ……. 3 - ……

Zadanie 14. (0 – 1 p.)

Wybierz odpowiedź. Które z podanych zdań opisują światowe metropolie: Paryż i Londyn.

I. Metropolie zamieszkują wielokulturowe społeczności.
II. W najstarszych dzielnicach miast jest bardzo dużo zabytków.
III. Dzielnice biznesowe i historyczne otoczone są rozległymi przedmieściami.

A - tylko I B – I i II C – II i III D – I, II i III

Zadanie 15. (0 – 2 p.)

Uzupełnij zdania. Wybierz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D.

Londyńskie City jest jednym z najważniejszych centrów **A / B** na świecie. Jedną z atrakcji turystycznych Londynu jest most Tower Bridge na **C / D**.

A – artystycznych i kulturowych
B – finansowych i biznesowych
C – Tamizie
D – Sekwanie

Zadanie 16. (0 – 1 p.)

Wybierz odpowiedź. Do atrakcji turystycznych Paryża nie należą:

A – kuchnia francuska z serami i winami,
B – pokazy mody i markowe sklepy,
C – Akropol i Alhambra,
D – Luwr i Wersal.

Zadanie 17. (0 – 2 p.)

Zdjęcia 1 - 2 przedstawiają pojazdy produkowane przez polskie przedsiębiorstwa, które odniosły sukces na rynku międzynarodowym. Do każdego zdjęcia pojazdu przyporządkuj nazwę producenta.

Na podstawie: https://zpe.gov.pl/

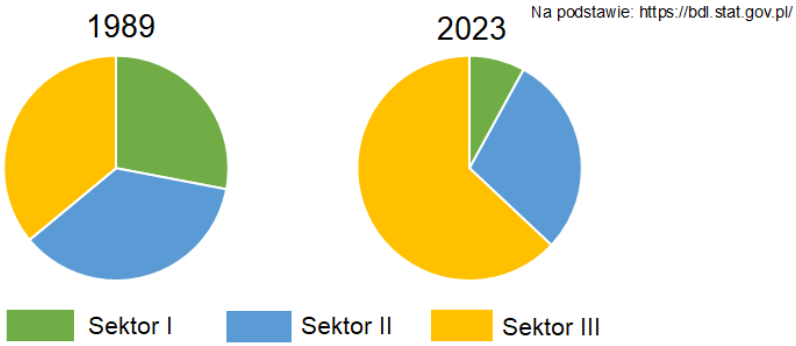

A – Inglot w Przemyślu B – Solaris w Bolechowie k. Poznania C – Pesa w Bydgoszczy

Odpowiedź: 1. - ……, 2. - ……

Zadanie 18. (0 – 4 p.)

Wykresy przedstawiają strukturę zatrudnienia ludności Polski w wybranych latach według trzech sektorów gospodarki narodowej.
Uzupełnij luki w zdaniach określeniami wybranymi spośród podanych w nawiasach.

Największy odsetek ludności aktywnej zawodowo w roku 2023 pracuje w *(rolnictwie / usługach / przemyśle)* ..... W wyniku przemian gospodarczych po 1989 r. największa zmiana nastąpiła w *(rolnictwie / przemyśle)* ..... Zatrudnienie w usługach znacznie (*spadło / wzrosło*) ..... Mimo korzystnych zmian, w porównaniu do najlepiej rozwiniętych krajów Europy, w Polsce nadal odsetek pracujących w *(rolnictwie / usługach)* ..... jest wysoki.

Zadanie 19. (0 – 3 p.)
Połącz w pary przyczyny i skutki zjawisk demograficznych w Polsce.

1.	mała liczba urodzeń	A.	rozwój stref podmiejskich
2.	duża imigracja	B.	zróżnicowanie kulturowe społeczeństwa
3.	migracja z miast na wieś	C.	starzenie się społeczeństwa

Odpowiedź: 1. - ……, 2. - ….…., 3. - ……...

Zadanie 20. (0 – 2 p.)

Dokończ zdania opisujące występowanie surowców mineralnych w Polsce.
Wybierz odpowiedzi.

- Pokłady soli kamiennej występują w okolicach:

  A – Kłodawy, B – Olkusza, C – Tarnobrzega, D – Wrocławia.

- Rudy cynku i ołowiu występują:

  A – w Kotlinie Sandomierskiej,
  B – w Niecce Nidziańskiej,
  C – na Wyżynie Śląskiej,
  D – na Polesiu Lubelskim

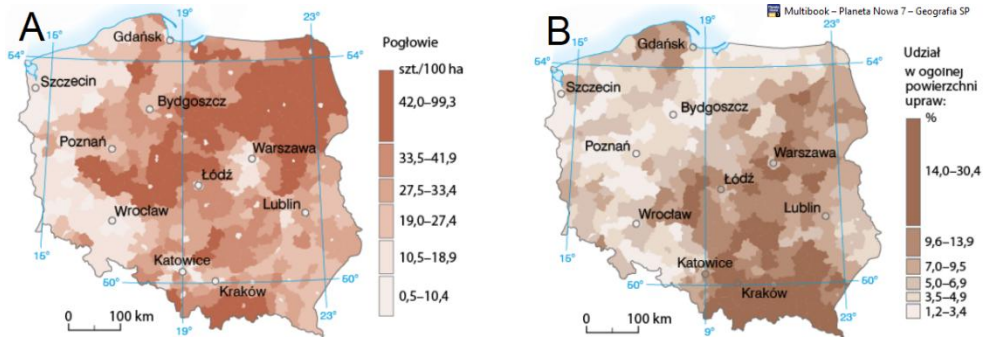
Zadanie 21. (0 – 4 p.)

Uzupełnij luki w zdaniach opisujących warunki rozwoju rolnictwa określeniami: *ułatwia* lub *utrudnia*.

Małe różnice wysokości względnych to czynnik przyrodniczy, który …… uprawę ziemi, natomiast krótki okres wegetacyjny …… uprawę roślin. Cechą polskiego rolnictwa jest rozdrobnienie gruntów, które …… mechanizację prac polowych. Wysoki poziom kultury rolnej …… specjalizację produkcji rolniczej.

Zadanie 22. (0 – 2 p.)

Mapy przedstawiają rozmieszczenie chowu zwierząt i rozmieszczenie upraw jednej z głównych roślin żywieniowych. Wybierz odpowiedzi.

- Na mapie A przedstawiono rozmieszczenie chowu:

  A – trzody chlewnej, B – drobiu, C – bydła, C – owiec.

- Na mapie B przedstawiono rozmieszczenie upraw:

  A – buraków cukrowych, B – ziemniaków, C – pszenicy, C – rzepaku.

Zadanie 23. (0 – 4 p.)

Dokończ zdania opisujące wykorzystanie różnych źródeł energii w wybranych krajach europejskich. Wybierz odpowiedzi A albo B i ich uzasadnienie 1 albo 2.

- W Norwegii produkuje się energię w elektrowniach

A	cieplnych,	ponieważ występują tam	1	liczne rzeki górskie o dużym spadku
B	wodnych,		2	duże zasoby ropy naftowej.

- W Islandii dużo energii produkują elektrownie

A	geotermalne,	które wykorzystują	1	usłonecznienie w czasie dnia polarnego.
B	słoneczne,		2	ciepło pochodzące z wnętrza Ziemi.

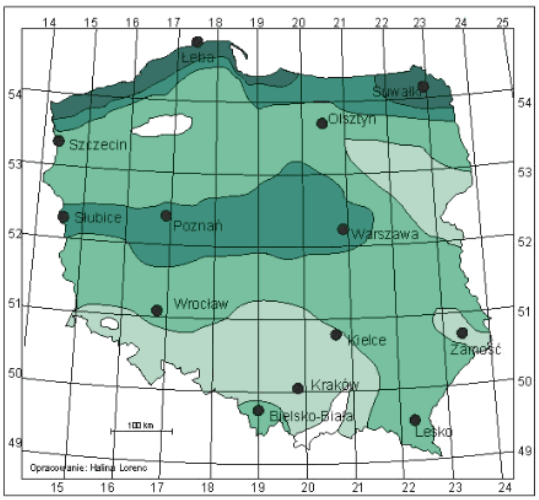
Zadanie 24. (0 – 2 p.)

Uzupełnij luki w zdaniach określeniami wybranymi spośród podanych w nawiasach.

Największa elektrownia w Polsce znajduje się w pobliżu największej kopalni odkrywkowej węgla *(brunatnego / kamiennego)* ..... Gdy będziemy zwiększać udział odnawialnych źródeł energii w produkcji energii elektrycznej to możemy spodziewać się, że *(wzrośnie / spadnie)* ..... zapotrzebowanie na węgiel brunatny i kamienny.

Zadanie 25. (0 – 4 p.)

A – Uporządkuj podane krainy geograficzne według warunków do rozwoju energetyki przedstawionej na zdjęciu. Zaznacz w kratkach kolejne numery krain geograficznych.

1 – Pojezierze Lubuskie 2 – Pobrzeże Słowińskie 3 – Kotlina Podhalańska

warunki najkorzystniejsze				warunki niekorzystne
	1 / 2 / 3	1 / 2 / 3	1 / 2 / 3	

B – Wybierz odpowiedź. Bardzo duży udział energii elektrycznej, produkowanej w tego rodzaju elektrowniach występuje w:

A – Słowacji, B – Danii, C – Szwajcarii, D – Grecji.

Brudnopis